

(інші форми), які свідчать про правильне та своєчасне нарахування і сплату встановлених зборів і платежів.

Список використаної літератури:

1. Про Державну фіскальну службу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 21 травня 2014 р. № 236 // Урядовий кур'єр від 08.07.2014. — № 120.
2. Податковий кодекс України: Закон України від 2 грудня 2010 року // Відомості Верховної Ради України — 2011 р., № 13 / № 13-14. — № 15-16, № 17. — Ст. 556.
3. Вересов Н.Н. Все схвачено: психологические аспекты и сущность управленческого контроля [Электронный ресурс]. Режим доступа: // www.elitarium.ru
4. Господарське право: Практикум / За ред. проф. В.С. Щербини. — К.: Юрінком Інтер, 2001. — 320 с.
5. Гуцаленко Л.В. Державний фінансовий контроль : навч. посіб. / Л.В. Гуцаленко, В.А. Дерій, М. М. Коцупатрий. — К. : ЦУЛ, 2009. — 423 с.
6. Мельник М.І., Лещух І.В. Податковий контроль в Україні: проблеми та пріоритети підвищення ефективності: монографія / М.І. Мельник, І.В. Лещух. — Львів : ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М.І. Долишнього НАН України», 2015. — 330 с.

РОМАНАДЗЕ Л. Д.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри господарського права та процесу,
кандидат юридичних наук, доцент

МЕДІАЦІЯ В КОНТЕКСТІ ЗМІН ДО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

23 березня 2017 р. Президентом України було внесено законопроект реєстр. № 6232 «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» (далі — законопроект № 6232). Вказаним законопроектом передбачається викладення в новій редакції Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України та Кодексу адміністративного судочинства України, а також внесення змін в низку нормативно-правових актів. Запропоновані зміни є різноманітними та досить кардинальними для українського законодавства. Водночас, суб'єктом законодавчої ініціативи жодним чином не враховано напрацювання стосовно законодавчого закріплення медіації у процесуальному законодавстві України. Зокрема:

- проекти ГПКУ та ЦПКУ не передбачають можливості зупинення судового провадження за спільною заявою сторін для проведення медіації чи примирення іншим способом. Передбачено, що провадження зупиняється лише у разі проведення врегулювання спору за участю судді, що є можливим лише до початку розгляду справи по суті. Проектом ЦПКУ також передбачена можливість зупинити провадження для надання сторонам у справі про розірвання шлюбу строку для примирення. Інших процесуальних можливостей для офіційного отримання часу для примирення у сторін не має. Це жодним чином не кореспондується з положеннями, що суд «сприяє врегулюванню спору шляхом досягнення угоди між сторонами» та, що «під час розгляду справи по суті суд сприяє примиренню сторін. Яким чином сприяє, якщо суд навіть не може зупинити провадження для надання сторонам часу, необхідного для проведення примірювальних процедур? Досконалим в цьому зв'язку є проект Кодексу адміністративного судочинства України ст. 236 якого прямо передбачено, що суд зупиняє провадження у справі в разі звернення обох сторін з клопотанням про надання їм часу для примирення – до закінчення строку, про який сторони заявили у клопотанні. Аналогічна норма існує і в чинному КАСУ. Парадокс ситуації полягає в тому, що попри те, що в адміністративному судочинстві створено найбільш сприятливі процесуальні можливості для примирення сторін, вони повною мірою не реалізуються через неготовність представників суб'єктів владних повноважень брати на себе відповідальність та йти на примирення, що обумовлено бажанням уникнути звинувачень в корупції в цьому зв'язку. Водночас, сторони у цивільному та господарському судочинстві, які не мають жодних обмежень щодо примирення друг з другом, позбавлені процесуальної можливості отримання необхідного часу для примирення;

- не передбачено обов'язку суду щодо з'ясування у підготовчому засіданні чи бажають сторони звернутися до процедури медіації для врегулювання спору мирним шляхом. На противагу цьому в ГПКУ, наприклад, передбачено обов'язок судді з'ясувати чи бажають сторони передати справу на розгляд третейського суду або звернутися до суду для проведення врегулювання спору за участю судді;

- у проєктах ГПКУ, ЦПКУ та КАСУ медіація розглядається виключно як послуга, в той час як логічніше було б розглядати медіацію і як послугу, і як допомогу в залежності від суб'єкта. Якщо медіація залишиться виключно послугою, то виникне питання із можливістю проведення медіації державними службовцями;

- медіація розглядається виключно як досудова процедура врегулювання спору, в той час як більш коректним є термін «позасудова», адже її проведення можливо на будь-якій стадії судового процесу.

Безумовно, до позитиву можна віднести те, що нарешті, у процесуальних кодексах згадується термін «медіація» (правда, як зазначалося вище не в зовсім вдалих формулюваннях) та зроблено спробу забезпечити

дотримання принципу конфіденційності медіації — «не можуть бути допитані як свідки особи, які за законом зобов'язані зберігати в таємниці відомості, що були довірені їм у зв'язку з наданням послуг посередництва (медіації) під час проведення досудового врегулювання спору, — про такі відомості». Разом із тим, гарна по суті ідея «вбита» невдалими формулюваннями. По-перше, на теперішній час не існує закону, яким би було визначено обов'язок медіаторів зберігати в таємниці відомості, що були довірені їм. По-друге, мова йде про відомості, що були довірені медіатору під час проведення досудового врегулювання спору. Але ж медіацію може бути проведено під час судового розгляду у перерві між судовими засіданнями чи на стадії виконання судового рішення. У цьому випадку виникає запитання про те, чи можна допитувати медіатора про такі відомості?!

Єдиним реально відчутним зрушенням в контексті медіації є впровадження механізму стимулювання сторін до мирного врегулювання спору шляхом встановлення норми про повернення з державного бюджету 50 відсотків судового збору у разі укладення мирової угоди, відмови від позову або визнання позову відповідачем. Вбачається більш доцільним, якщо ці положення знайдуть відображення в законі «Про судовий збір». Проектом також передбачається, що при вирішенні питання про розподіл судових витрат суд враховує дії сторони щодо досудового вирішення спору та щодо врегулювання спору мирним шляхом під час розгляду справи, стадію розгляду справи на якій такі дії вчинялись.

Очевидно, що зміни до процесуального законодавства мають стати рушійною силою для розвитку медіації. Натомість через свою недосконалість запропоновані положення неспроможні впоратися з цим завданням у зв'язку з чим потребують обов'язкового перегляду.

ЗГАМА А. О.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри господарського права і процесу,
кандидат юридичних наук, доцент

ДО ПРОБЛЕМИ УНІФІКОВАНОГО ПОНЯТТЯ ЮРИСДИКЦІЇ У ГОСПОДАРЬКОМУ ПРОЦЕСУАЛЬНОМУ ЗАКОНІ

Проектом нового Господарського процесуального кодексу запропоновано відмовитися від розмежування таких термінів, як «підсудність» та «підвідомчість» і введено єдиний термін — «юрисдикція» (предметна,